

معاونت ترویج و مشارکت مردمی
دفتر آموزش روستاییان

جمهوری اسلامی ایران
وزارت جهاد سازندگی

مدیریت

گاو‌داری

صنعتی

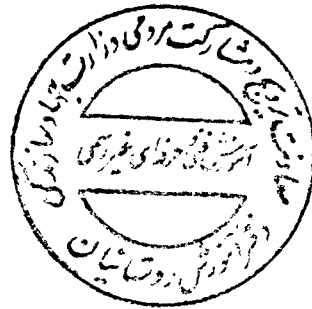
درجه (۱)

استاندارد
مهارت
و آموزشی

امور دام

کد: ۷۵-۲۱۰۸۱۱۲

□ شناسنامه استاندارد آموزشی:

- عنوان دوره: مدیریت گاو‌داری صنعتی درجه ۱
- عنوان رشته: پرورش دام
- تهیه و تدوین: گروه آموزشهای فنی و حرفه‌ای غیررسمی - هسته کارشناسی برنامه‌ریزی آموزشی - درسی پرورش و اصلاح دام
- ناشر: معاونت ترویج و مشارکت مردمی - دفتر آموزش روستاییان
- تاریخ انتشار: بهار ۱۳۷۸
- نوبت چاپ: اول

این استاندارد آموزشی براساس اعلام نیاز معاونت امور دام - اداره کل پرورش و اصلاح دام تهیه و تدوین گردیده است.

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

۴	۱- مقدمه
۵	۲- تعریف مفاهیم و اصطلاحات
۶	۳- تعریف دوره
۶	۴- مشخصات کلی دوره
۷	۵- هدفهای دوره
۱۰	۶- فرصت‌های شغلی
۱۱	۷- مخاطبین دوره (کارآموزان)
۱۲	۸- مربیان دوره
۱۲	۹- محتوای آموزشی دوره
۱۴	۱۰- فضاهای آموزشی
۱۵	۱۱- شرایط قبولی و اعطاء گواهینامه
۱۶	۱۲- جدول مهارتها و تواناییهای کارآموزان
۱۷	۱۳- جدول محتوای آموزشی و سرفصلها

ضمیمه

پرسشنامه‌های نظرخواهی از استاندارد آموزشی

۱	بخش اول: ویژه مربیان آموزشی
۲	بخش دوم: ویژه کارآموزان دوره
۳	بخش سوم: ویژه مجریان آموزشی

مقدمه

برگزاری دوره‌های آموزشی اعم از رسمی و غیررسمی هنگامی کارآمد و اثربخش خواهد بود که از اصول برنامه‌ریزی آموزشی پیروی کرده باشد. بدیهی است این امر موجب می‌گردد تمامی فعالیت‌های آموزشی به سوی هدف‌های دوره، همسو و متمرکز شوند به این جهت امروزه دست‌اندرکاران تعلیم و تربیت برای دوره‌های آموزشی گوناگون «استانداردهای آموزشی» لازم را تدوین نموده و به کار می‌گیرند.

استانداردهای آموزشی حاوی مزایای فراوانی هستند به ویژه، یکسان سازی کمی و کیفی دوره‌ها در سطح کشور، تحقق بهتر و آسانتر تداوم یادگیری، برنامه‌ریزی منطقی‌تر دوره‌های آتی، میسر ساختن آموزش برنامه‌ریزی شده مادام‌العمر، تنظیم و پیش‌بینی دقیق بودجه و اعتبارات و بالاخره نظم بخشیدن به فعالیت‌های آموزشی برنامه‌ریزان برخی از مزایای استانداردهای آموزشی است.

بنابراین، توجه مجریان دوره‌های آموزشی را به این نکته جلب می‌نماید که یکی از هدف‌های عمده تهیه استاندارد آموزشی حاضر، کمک به سازماندهی منطقی فعالیت‌های آنان در جنبه‌های اجرای دوره‌های آموزشی است. از این رو قبل از هرچیز ضروری است که برای هر یک از اجزای دوره‌های آموزشی، اصول و شرایط برگزاری آن را با مراجعه به استاندارد درک نمایند، سپس عملیات اجرایی خود را تنظیم کنند. امتیاز این امر آن است که تمامی زحمات و تلاش‌های برگزارکنندگان از نظم لازم برخوردار شده و موفقیت آنان در انجام امور محوله تضمین خواهد شد. بدیهی است چنانچه یک دوره آموزشی چند بار در سال برگزار شود با به کارگیری استاندارد، می‌توان مطمئن شد که اجرای تمام دوره‌ها از نظر کمی و کیفی دارای استاندارد یکسان خواهند بود و عملیات برنامه‌ریزی تمامی دوره‌های بعدی نیز با اطمینان خاطر و بینش بهتری انجام خواهد شد.

مفاهیم و اصطلاحات

تعریف برخی از مفاهیم و اصطلاحات بکارگرفته شده در این استاندارد به شرح ذیل است:
گاو‌دار صنعتی درجه ۱: به فردی گفته می‌شود که ضمن آشنایی از دانش فنی (پرورش، تولید مثل، تغذیه، بهداشت ...) مهارت‌های علمی و عملی لازم را جهت پرورش اصولی و صحیح دام به شیوه صنعتی در سطح درجه (۱) کسب نماید.

- **محتوای آموزشی:** مجموعه اطلاعات، دانش و مهارت‌هایی است که طی یک دوره آموزشی به مخاطبین (کارآموزان) ارائه می‌شود و هدف برنامه‌ریزان دوره آن است که این مجموعه اطلاعات و مهارت‌ها را کارآموزان بخوبی و بطور صحیح بیاموزند.

حیطه شناختی: عبارتست از یادگیری آن بخش از محتوای آموزشی که عمدتاً جنبه نظری داشته و غالباً مستلزم تلاش و فعالیت‌های ذهنی است که منجر به داشتن اطلاعات فنی کامل از محتوای آموزشی می‌شود.

حیطه مهارتی: عبارتست از قدرت به انجام درآوردن یک کار که به حرکات بدنی مشخص برای انجام یک فعالیت و عملکرد منظم مربوط می‌شود.

ارزشیابی تشخیصی (ارزشیابی ابتدای دوره): این نوع ارزشیابی آموخته‌های قبلی و تجارب کارآموزان را که لازمه یادگیری مطالب جدید است می‌سنجد و با این ارزشیابی مریبی به نقطه شروع فعالیت‌های آموزشی پی می‌برد.

ارزشیابی تکوینی (ارزشیابی حین دوره): این نوع ارزشیابی در جریان آموزش (حین اجراء دوره) انجام می‌گیرد.

ارزشیابی نهایی (پایان دوره): در پایان دوره از کارآموزان به شرح ذیل آزمون بعمل خواهد آمد:

- ۱- آزمون کتبی که بمنظور ارزیابی آموخته‌های کارآموزان در طول دوره بعمل می‌آید.
- ۲- آزمون عملی که برای ارزیابی میزان مهارت و تواناییهای کارآموزان درخصوص محتوای عملی دوره بعمل می‌آید.

تعریف دوره

دوره مدیریت گاو‌داری صنعتی درجه ۱؛ دوره‌ای است که طی آن کارآموزان دانش فنی در زمینه (تولید مثل، تغذیه و بهداشت) و مهارت‌های علمی و عملی لازم را جهت مدیریت اصولی و صحیح گاو‌داری صنعتی در سطح درجه (۱) را فرا می‌گیرند.

مشخصات کلی دوره آموزشی

شرط شرکت در دوره	گذراندن دوره گاو‌داری صنعتی درجه ۲ داشتن حداقل ۵۰ - ۳۰ رأس گاو شیری
مشخصات کارآموز	جنسیت: مرد و زن سطح سواد: حداقل خواندن و نوشتن برای شاغلین و پایان دوره ابتدایی برای غیر شاغلین علاقمند به کار سن: حداقل ۱۸ سال
مدت دوره	۱۸ روز
کل ساعات دوره	۷۲ ساعت [۳۸ ساعت نظری و ۳۴ ساعت عملی] روزانه ۴ ساعت
ظرفیت پذیرش هر دوره	حداقل ۱۵ و حداکثر ۲۰ نفر
شیوه اجراء	نظری و عملی - روزانه
کادر آموزشی	یک نفر کارشناس دامپروری برای تدریس محتوای نظری و عملی مسایل پرورشی یک نفر کارشناس دامپزشکی برای تدریس محتوای نظری و عملی بهداشت و بیماریها
شرایط قبولی کارآموز	کسب نمره حداقل ۱۴ (میانگین نمرات نظری و عملی) نداشتن غیبت بیش از $\frac{1}{5}$ کل ساعات دوره (بیش از ۱۶ ساعت غیبت موجه یا غیرموجه نداشته باشد)
کادر اجرایی	مدیریت ترویج و مشارکت مردمی استان - اداره ترویج شهرستان - مرکز آموزش روستاییان

هدف‌های دوره

هدف‌های اساسی دوره «مدیریت گاو‌داری صنعتی (درجه ۱)» به تفکیک عبارتند از:

۱- هدف‌های اختصاصی

تربیت نیروی انسانی ماهر در زمینه گاو‌داری به شیوه صنعتی و مدرن.

۲- هدف‌های آموزشی

۱- ۲ هدف کلی: هدف کلی این دوره عبارت است از تربیت مدیران کارآمد در زمینه

گاو‌داری صنعتی در جنبه‌های شناختی و مهارتی.

۲- ۲ هدف‌های جزئی: هدف‌های آموزشی (جزئی) دوره برای ارتقاء سطح دانش و مهارت

کارآموزان به شرح زیر است:

- کسب شناخت در زمینه آناتومی و فیزیولوژی دستگاه تناسلی گاو ماده.

- کسب شناخت در زمینه آناتومی و فیزیولوژی دستگاه تناسلی گاو نر.

- کسب دانش در زمینه سن و وزن مناسب برای اولین جفتگیری گاو.

- کسب دانش در مورد اهمیت عملکرد خوب یک برنامه تولید مثل.

- کسب دانش در زمینه دلایل پایین بودن ضریب تولیدمثل در گله و نقش مدیریت در آن.

- کسب شناخت و مهارت درباره روش‌های بهبود بهره‌وری تولید مثل.

- کسب شناخت و مهارت در زمینه شیوه کار انتقال جنین.

- کسب دانش و مهارت در زمینه مدیریت اصلاح گله.

- کسب شناخت در زمینه شیوه‌های صحیح انتخاب دام.

- کسب دانش در زمینه چگونگی انتخاب اسپرم متناسب با تولید و تیپ گاو.

- کسب شناخت و مهارت در زمینه اهداف ثبت مشخصات و نحوه تهیه اسکیچ گاو.

- کسب دانش در زمینه اهداف رکوردگیری و روش‌های آن.

- کسب دانش و مهارت در زمینه شیوه‌های مختلف شماره‌زنی در گاو و اهمیت آن.

- کسب دانش در زمینه مفاهیم و اصول اصلاح نژاد.

- کسب شناخت در زمینه روش‌های عملی برای اصلاح گله.
 - کسب مهارت در زمینه مدیریت تغذیه‌ای دام.
 - کسب شناخت در مورد آناتومی و شیوه کار دستگاه گوارش.
 - کسب مهارت در زمینه مدیریت مسائل بهداشتی.
 - کسب شناخت در مورد بیماری‌های واگیر دام.
 - کسب شناخت از نحوه فعالیت بخش‌های مختلف یک گاو‌داری صنعتی نمونه.
 - کسب شناخت از نحوه فعالیت بخش‌های مختلف یک کارخانه خوراک دام.
 - کسب شناخت از نحوه فعالیت بخش‌های مختلف یک کارخانه شیر پاستوریزه.
 - کسب شناخت در زمینه نحوه فعالیت بخش‌های مختلف یک ایستگاه تهیه و تولید اسپرم.
- ۲-۳ هدف‌های رفتاری: در پایان دوره کارآموزان باید به توانایی‌های ذیل نایل شوند:
- اجزاء دستگاه تناسلی گاو ماده را (از لحاظ آناتومی و فیزیولوژی) به طور کامل توضیح دهند.
 - اجزاء دستگاه تناسلی گاو نر را (از لحاظ آناتومی و فیزیولوژی) به طور کامل توضیح دهند.
 - سن و وزن مناسب برای اولین جفتگیری گاو و بعد از زایش را بیان کنند.
 - مدت زمان مناسب برای جفتگیری گاو و بعد از زایش را بیان کنند.
 - اهمیت عملکرد خوب یک برنامه تولید مثل را از بعد مدیریتی و تأثیر آن بر اقتصاد دامداری را تشریح نمایند.
 - دلایل پایین بودن ضریب تولیدمثل در گله و نقش مدیریت در آن را بطور کامل بیان کنند.
 - روش‌های بهبود بهره‌وری تولید مثل را بطور کامل توضیح داده و قادر به انجام این روش‌ها باشند.
 - نحوه کار انتقال جنین و اثرات اصلاحی و اقتصادی آنرا شرح دهند.
 - مدیریت مطلوب جهت اصلاح گله (انتخاب، حذف دام و ...) را توصیف و قادر به اجراء آن باشند.

- شیوه‌های صحیح انتخاب دام و توانایی بکارگیری شیوه‌ها را نام ببرند.
- روش‌های انتخاب دام براساس خصوصیات ظاهری را شرح داده و قادر به اجراء این روشها باشند.
- روش انتخاب دام براساس مراجعه به شناسنامه دام را کاملاً شرح داده و قادر به اجراء این روشها باشند.
- معیارهای فنی و اقتصادی ارزیابی تیپ گاو را بیان کنند.
- اهمیت هریک از معیارهای فنی و اقتصادی را برای ارزیابی گاو را توضیح دهند.
- در مورد کتابچه‌های مشخصات (کاتالوگ) تولید و توزیع اسپرم شرکت‌های داخلی و خارجی مختصراً توضیح داده و قادر به استفاده از این کتابچه‌ها باشند.
- چگونگی انتخاب اسپرم متناسب با تولید و تیپ گاو را شرح دهند.
- اهداف ثبت مشخصات گاو و نحوه تهیه اسکیچ گاو را توضیح داده و قادر به انجام آن باشند.
- اهداف رکوردگیری شیر و روش‌های آن را توضیح دهند.
- عملیات مربوط به رکوردگیری شیر و نحوه ثبت و تحلیل را انجام دهند.
- روش‌های مختلف شماره‌زنی در گاو و اهمیت آنرا توضیح داده و قادر به اجراء این روشها باشند.
- مفاهیم و اصول اصلاح نژاد را توضیح دهند.
- روشهای عملی اصلاح گله را بطور کامل شرح داده و قادر به اجراء این روشها باشند.
- اجزاء مختلف دستگاه گوارشی و چگونگی کار آنها را بطور کامل توضیح دهند.
- برنامه تغذیه مطلوب تلیسه‌های غیرآبستن را بتوانند تنظیم و اجراء نمایند.
- برنامه تغذیه مطلوب گوساله‌های زیر شش ماه را بتوانند تنظیم و اجراء نمایند.
- برنامه تغذیه مطلوب تلیسه‌های آبستن را بتوانند تنظیم و اجراء نمایند.
- برنامه تغذیه مطلوب گاوهای نر را بتوانند تنظیم و اجراء نمایند.

- برنامه تغذیه مطلوب گاوهای شیری را بتوانند تنظیم و اجراء نمایند.
- برنامه تغذیه مطلوب گاوهای خشک را بتوانند تنظیم و اجراء نمایند.
- مکانیزم هضم و جذب را بطور کامل توضیح دهند.
- درمورد کنترل اسیدپتیه شکمبه توضیح داده و روشهای لازم را در این زمینه انجام دهند.
- احتیاجات غذایی گاو شیری را بیان کنند.
- نحوه متعادل سازی جیره غذایی را بیان کنند.
- اختلالات و عوارض تغذیه‌ای را تشخیص داده راههای کنترل و پیشگیری از آنها انجام دهند.
- شرایط بهداشتی مطلوب جایگاه را بیان نموده و روشهای لازم در این زمینه را انجام دهند.
- ضایعات و عوارض ناشی از نامناسب بودن جایگاه را توضیح دهند.
- بیماریهای انگلی را نام ببرند.
- علائم بیماریهای انگلی را بیان کنند.
- نحوه انتقال بیماریهای انگلی را بیان کنند.
- خسارتهایی که از طریق بیماریهای انگلی به دام و تولیدات دامی وارد می‌شود، بطور کامل توضیح داده راههای کنترل و پیشگیری از آنها انجام دهند.
- گزارش کاملی را از بازدیدهای صورت گرفته (بازدید از گاو‌داری، کارخانه خوراک دام، کارخانه شیر پاستوریزه و ایستگاه تهیه و تولید اسپرم) تهیه کرده و به صورت سخنرانی در کلاس ارائه نمایند.

فرصتهای شغلی

کارآموزان پس از گذراندن دوره آموزشی «مدیریت گاو‌داری صنعتی (درجه ۱)» قادر خواهند بود که از فرصتهای شغلی زیر استفاده کنند:

- ۱- توسعه و گسترش فضای کار و ارتقاء سطح تولید و کسب درآمد بیشتر برای گاو‌داران صنعتی
- ۲- ایجاد فرصت برای دامداران سنتی از طریق بهبود شیوه‌های تولید و کار به سمت صنعتی و کسب درآمد بیشتر از اینراه

مخاطبین دوره (کارآموزان)

در دوره آموزشی «مدیریت گاو‌داری صنعتی (درجه ۱)» کارآموز به کسانی اطلاق می‌گردد که حداقل شرایط ذیل را دارا باشند:

- الف) دوره گاو‌داری صنعتی درجه ۲ را گذرانده باشند.
 - ب) گاو‌دار یا حداقل ۵۰ - ۳۰ رأس گاو شیری باشند.
 - ج) علاقمند به حرفه پرورش گاو شیری باشند.
 - د) سن آنها کمتر از ۱۸ سال نباشد.
- یادآوری ۱: تعداد کارآموزان برای تشکیل و برگزاری هر دوره باید حداقل ۱۵ نفر و حداکثر ۲۰ نفر باشد.
 - یادآوری ۲: برای شرکت در این دوره تمامی افراد بومی واجد شرایط منطقه می‌توانند شرکت نمایند اما مروجین امور دام، شاغلین بخش (بویره کسانی که دوره‌های ترویجی را گذرانده باشند) و فارغ‌التحصیلان شاخه کاردانش و دبیرستانهای فنی و حرفه‌ای امور دام جهاد در اولویت قرار دارند.
 - یادآوری ۳: در بین متقاضیان غیرشاغل و واجد شرایط اولویت اول با فارغ‌التحصیلان دوره‌های آموزش روستاییان می‌باشد.
 - یادآوری ۴: شرط ذکر شده در بند (ب) ویژه شاغلین بخش می‌باشد.

مربیان دوره

مربیان دوره آموزشی «مدیریت گاو‌داری صنعتی (درجه ۱)» کسانی هستند که:
- از عهده تدریس محتوای آموزشی علمی و عملی دوره برآیند.
- تحصیلات آنان حداقل در حد کارشناسی باشد.

● **یادآوری ۱:** تشخیص صلاحیت علمی مربیان مذکور باید مطابق دستورالعمل‌های صادر شده از سوی دفتر آموزش روستاییان انجام می‌گیرد.

● **یادآوری ۲:** در تدریس دوره اولویت با مربیانی است که دوره‌های ویژه تربیت مربی را طی کرده باشند.

● **یادآوری ۳:** برای تدریس دوره، حداقل استفاده از ۲ مربی به شرح زیر ضروری و الزامی است:

- کارشناس دامپروری برای تدریس محتوای نظری و عملی دوره در زمینه مسایل پرورشی.

- کارشناس دامپزشکی برای تدریس محتوای نظری و عملی دوره در زمینه بهداشت و بیماریها.

محتوای آموزشی دوره

محتوای دوره آموزشی «مدیریت گاو‌داری صنعتی (درجه ۱)»، مجموعاً ۷۲ ساعت است که ۳۴ ساعت آن به آموزش نظری و ۳۸ ساعت به آموزش عملی اختصاص دارد. در این دوره روزانه ۴ ساعت تدریس صورت می‌گیرد که مجموعاً طول دوره ۱۸ روز خواهد شد. محتوای آموزشی دوره به تفکیک محتوای نظری، عملی و نیز عملی/نظری (توأم) به شرح زیر است:

۱- محتوای نظری دوره

محتوای نظری مجموعاً ۲۶ ساعت است که شامل سرفصلهای زیر است:

سن و وزن مناسب برای اولین جفتگیری گاو [نیم ساعت]، مدت زمان مناسب برای جفتگیری گاو بعد از زایش [نیم ساعت]، اهمیت عملکرد خوب یک برنامه تولید مثل [یک ساعت]، دلایل پایین بودن ضریب تولید مثل در گله و نقش مدیریت در آن [یک ساعت]، روشهای بهبود و بهره‌وری تولید مثل [یک ساعت]، مدیریت اصلاح گله (انتخاب، حذف دام و ...) [یک ساعت]، شیوه‌های صحیح انتخاب دام [یک ساعت]، معیارهای فنی و اقتصادی و اهمیت آن در ارزیابی تیپ گاو [دو ساعت]، آشنایی با کاتالوگ تولید و توزیع اسپرم (شرکت‌های داخلی و خارجی) [یک ساعت]، چگونگی انتخاب اسپرم متناسب با تولید و تیپ گاو [یک ساعت]، مفاهیم و اصول اصلاح نژاد [یک ساعت]، روش‌های عملی برای اصلاح گله به منظور دستیابی به صفات مطلوب شیرواری [یک ساعت]، تغذیه تلیسه‌های غیرآبستن، تغذیه گوساله‌های زیر شش‌ماه [نیم ساعت]، تغذیه تلیسه‌های آبستن [نیم ساعت]، تغذیه گاو نر [نیم ساعت]، تغذیه گاوهای شیری (پرتولید - کم تولید - متوسط) [دو ساعت]، تغذیه گاو خشک [نیم ساعت]، مکانیزم هضم و جذب [نیم ساعت]، کنترل اسیدیته شکمبه [یک ساعت]، احتیاجات غذایی گاو شیری [نیم ساعت]، نحوه متعادل سازی جیره [یک ساعت]، اختلالات و عوارض تغذیه‌ای [یک ساعت]، مدیریت مسائل بهداشتی و بیماریهای واگیردار [یک ساعت]، شرایط جایگاه بهداشتی [یک ساعت]، ضایعات و عوارض ناشی از نامناسب بودن جایگاه [یک ساعت]، بیماریهای انگلی، نحوه انتقال و خسارت‌های وارده به دام و تولیدات آن [یک ساعت]، بیماریهای واگیر دار [یک ساعت].

۲- محتوای عملی دوره

محتوای عملی مجموعاً ۱۰ ساعت از دوره را به خود اختصاص داده است که شامل

سرفصلهای زیر است:

بازدید از یک گاو‌داری صنعتی نمونه استان [دو ساعت]، بازدید از کارخانه خوراک دام

[دو ساعت] بازدید از کارخانه شیر پاستوریزه [دو ساعت]، بازدید از ایستگاه تهیه و تولید اسپرم [دو ساعت]، تهیه گزارش از بازدیدها و مشاهدات و ارائه آن در کلاس [دو ساعت].

۳- محتوای نظری و عملی (توأم) دوره

محتوای نظری و عملی مجموعاً ۲۶ ساعت شامل ۸ ساعت نظری و ۲۸ ساعت عملی را به خود اختصاص داده است. سرفصلهای این بخش می‌بایستی هم بصورت نظری و هم عملی تدریس شوند. سرفصلهای مربوط به شرح زیر است:

- آناتومی و فیزیولوژی دستگاه تناسلی گاو ماده [ن = یک ساعت و ع = دو ساعت]*

- آناتومی و فیزیولوژی دستگاه تناسلی گاو نر [ن = یک ساعت و ع = دو ساعت]

- شیوۀ کار انتقال جنین و اثرات اصلاحی و اقتصادی آن [ن = یک ساعت و ع = دو ساعت]

- انتخاب دام براساس خصوصیات ظاهری [ن = دو ساعت و ع = چهار ساعت]

- انتخاب دام براساس مراجعه به شناسنامه دام [ن = یک ساعت و ع = دو ساعت]

- عملیات مربوط به ثبت مشخصات و نحوه تهیه اسکیچ گاو [ن = نیم ساعت و ع = چهار ساعت]

- عملیات مربوط به رکوردگیری شیر و نحوه ثبت و تحلیل کار [ن = نیم ساعت و ع = چهار ساعت]

- عملیات مربوط به شماره‌زنی و اهمیت آن [ن = نیم ساعت و ع = چهار ساعت]

- آشنایی با دستگاه گوارش (کار روی لاشه) [ن = نیم ساعت و ع = دو ساعت]

فضای آموزشی

فضای آموزشی (اعم از کلاس و کارگاه کار عملی و ...) مورد نیاز این دوره باید در مرکز آموزش روستاییان استان و یا شهرستان تأمین گردد.

##. ن = نظری و ع = عملی

چنانچه استانی دارای مرکز آموزش نباشد، می‌بایست از مکانهای مشابه (مطابق دستورالعملهای دفتر آموزش روستاییان) استفاده نماید.

- یادآوری: در هر صورت در زمینه فضای آموزشی دو نکته حائز اهمیت است:
 - فضای آموزشی باید با دستورالعملها و آئین‌نامه‌های دفتر آموزش روستاییان مطابقت داشته باشد.
 - یکی از عوامل اساسی ارزیابی این دوره آموزشی کیفیت فضاهای آموزشی خواهد بود.

شرایط قبولی

- کارآموزی پذیرفته شده نهایی شناخته می‌شوند که حائز شرایط ذیل باشند:
- ۱- میانگین نمرات درس عملی و نظری وی از ۱۴ کمتر نباشد.
 - ۲- غیبت (موجه و غیرموجه) وی از $\frac{1}{5}$ کل ساعات دوره بیشتر نباشد.

اعطای گواهینامه

به کارآموزانی که این دوره را با موفقیت بگذرانند توسط مدیریت ترویج و مشارکت مردمی استان گواهینامه مهارت اعطاء خواهد شد.

فهرست مهارت‌ها و تواناییهای کارآموزان (حیطه مهارتی و شناختی)

ردیف	عنوان	صلاحیت
۱	شناخت فیزیولوژی دستگاه تناسلی نر و ماده، فعلی، علائم آبستنی انتقال جنین، همزمان کردن فعلی، زمان تلقیح و دلایل پایین بودن ضریب تولید مثل	۱۷
۲	شناخت و توانایی ارزیابی گاو شیری، انتخاب اسپرم، رکوردگیری، شماره‌زنی و آشنایی با روشهای به‌گزینی و سیستم‌های آمیزش و اصول اصلاح نژاد	۱۷
۳	شناخت فیزیولوژی هضم و جذب دستگاه گوارش، مصرف اختیاری، مکانیزم هضم و جذب، کنترل اسیدیته شکمبه، احتیاجات نگهداری و تولید، تغذیه گوساله، تلیسه، گاو شیری، خشک، آبستن، اختلالات و عوارض تغذیه‌ای، توانایی تهیه جیره متعادل	۱۷
۴	شناخت مواد ضد عفونی کننده، روشهای ضد عفونی، ضایعات و عوارض ناشی از جایگاه نامناسب، بیماریهای انگلی، عفونی و متابولیکی و برنامه‌های پیشگیری بیماری	۱۸
۵	شناخت نحوه فعالیت کارخانجات خوراک دام، شیر پاستوریزه، ایستگاه تهیه اسپرم و همچنین گاو‌داری‌های صنعتی نمونه در منطقه	۱۸

استاندارد مهارت و آموزشی : مدیریت گاوداری صنعتی (درجه ۱)

رشته : پرورش دام

ردیف	عنوان توانایی و مطالب تئوری	عملیات کارگاهی		نام و مشخصات وسایل و تجهیزات
		زمان	تعداد	
۱	مدیریت تولیدمثل در دامداری ۱-۱ آشنایی با آناتومی و فیزیولوژی دستگاه تناسلی گاو ماده ۱-۲ آشنایی با آناتومی و فیزیولوژی دستگاه تناسلی گاو نر ۱-۳ سن و وزن مناسب برای اولین جفتگیری گاو ۱-۴ مدت زمان مناسب برای جفتگیری گاو بعد از زایش ۱-۵ اهمیت عملکرد خوب یک برنامه تولید مثل ۱-۶ دلایل پایین بودن ضریب تولید مثل در گله و نقش مدیریت در آن ۱-۷ روش های بهبود بهره‌وری تولید مثل ۱-۸ آشنایی با شیوه کار انتقال جنین و اثرات اصلاحی و اقتصادی آن	۴	۸	وایت برد، اسلاید، لباس کار، دستکش، چاقوی جراحی
۲	مدیریت اصلاح گله (انتخاب، حذف دام و ...) ۲-۱ شیوه‌های صحیح انتخاب دام ۲-۲ انتخاب براساس خصوصیات ظاهری ۲-۳ انتخاب براساس مراجعه به شناسنامه دام ۲-۴ معیارهای فنی و اقتصادی و اهمیت آن در ارزیابی تپ گاو ۲-۵ آشنایی با کتابچه‌های مشخصات (کاتالوگ) تولید و توزیع اسپرم شرکت‌های خارجی و داخلی ۲-۶ چگونگی انتخاب اسپرم متناسب با تولید و تپ گاو ۲-۷ آشنایی با اهداف ثبت مشخصات نمونه تهیه اسپرم گاو ۲-۸ آشنایی با اهداف رکوردگیری و روش‌های آن ۲-۹ روش‌های مختلف شماره‌زنی در گاو و اهمیت آن (شماره‌زدن گوش، داغ سرد، داغ گرم)	۱۲	۱۰	وایت برد، اسلاید، لباس کار و چکمه
۳	مدیریت تغذیه دام ۳-۱ آشنایی با دستگاه گوارش ۳-۲ تغذیه تلیسه‌های غیرآبستن ۳-۳ تغذیه گوساله‌های زیر شش ماه	۱۲	۴	وایت برد، اسلاید

* استفاده از ماژیک و تخته سفید برای تمام سرفصلها ضروری است.

استاندارد مهارت و آموزشی: مدیریت گاوداری صنعتی (درجه ۱)

رشته: پرورش دام

ردیف	عنوان توانایی و مطالب تئوری	عملیات کارگاهی		نام و مشخصات وسایل و تجهیزات	
		زمان	وسایل		
۳-۴	تغذیه تلیسه‌های آبستن			جداول احتیاجات تغذیه دام	
۳-۵	تغذیه گاو نر				
۳-۶	تغذیه گاوهای شیری (پرتولید، کم تولید، متوسط)				
۳-۷	تغذیه گاو خشک				
۳-۸	مکانیزم هضم و جذب				
۳-۹	کنترل اسیدپته شکمبه				
۳-۱۰	احتیاجات غذایی گاو شیری				
۳-۱۱	نحوه متعادل‌سازی جیره				
۳-۱۲	اختلالات و عوارض تغذیه‌ای				
۴	مدیریت مسایل بهداشتی و بیماریهای واگیر دام	۶	۶		وایت برد، اسلاید
۴-۱	شرایط جایگاه بهداشتی				
۴-۲	ضایعات و عوارض ناشی از نامناسب بودن جایگاه				
۴-۳	بیماریهای انگلی، نحوه انتقال و خسارت‌های وارده به دام و تولیدات آن				
۴-۴	بیماریهای واگیر دام				
۵	بازدیدها	۱۰			
۵-۱	بازدید از حداقل یک گاوداری صنعتی نمونه در استان				
۵-۲	بازدید از کارخانه تهیه خوراک دام استان				
۵-۳	بازدید از کارخانه شیر پاستوریزه استان				
۵-۴	بازدید از ایستگاه تهیه و تولید اسپرم در استان				
۵-۵	تهیه گزارش از بازدیدها و مشاهدات انجام گرفته و ارائه آن به مربیان دوره				
جمع				۳۸	۳۴

کد:

ضمیمه

پرسشنامه نظرخواهی از استاندارد آموزشی

بخش اول: ویژه مربیان آموزشی

مربی گرامی، پرسشنامه حاضر بمنظور گردآوری نظرات شما جهت بهبود شرایط آموزشی و اصلاح استانداردهای آموزشی تهیه شده است لطفاً با ارائه پاسخ دقیق ما را در جهت اصلاح کاستی‌های یاری نمائید.

مشخصات مربی:

مدرک تحصیلی:
 عضو جهاد
 غیر عضو جهاد

سابقه تدریس $\frac{\text{داخل جهاد} = \text{سال} \quad \square \quad \text{ماه} \quad \square}{\text{خارج از جهاد} = \text{سال} \quad \square \quad \text{ماه} \quad \square}$ شهرستان محل خدمت:

۱- آیا مدت زمان پیش‌بینی شده در استاندارد برای ارائه سرفصلهای درسی مناسب است؟

بله خیر در صورتیکه پاسخ منفی است موارد دیگری که بنظرتان می‌رسد بنویسید.

.....

۲- آیا شروط پیشنهاد شده در استاندارد جهت شرکت کارآموزان مناسب و مقتضی بود؟

بله خیر در صورتیکه پاسخ منفی است موارد دیگری که بنظرتان می‌رسد مرقوم فرمایید.

.....

۳- بنظر شما آیا فرصتهای شغلی پیشنهاد شده در استاندارد مناسب است؟

بله خیر در صورتیکه پاسخ منفی است موارد دیگری که بنظرتان می‌رسد بیان فرمایید.

.....

کد:

۴- بنظر شما آیا موارد و عناوین غیر ضروری در استاندارد (جدول مهارت و آموزشی) ملاحظه می شود؟

در صورتیکه پاسخ مثبت است ضمن بیان دلایل، شماره ردیف عناوین مذکور را ذکر نمایید. بله خیر

شماره ردیف	دلایل

۵- بنظر شما آیا در استاندارد واژه و اصطلاح غلط و یا دشوار و غیر مرسوم مشاهده می شود؟

در صورتیکه پاسخ مثبت است واژه پیشنهادی را ارائه نمایید. بله خیر

شماره ردیف	واژه یا مفهوم نادرست	واژه یا مفهوم اصلاحی و پیشنهادی

۶- بطور کلی آیا در استاندارد جدول مهارت و آموزشی ضرورت دارد تغییرات (موردی - اساسی) انجام شود؟

در صورتیکه پاسخ مثبت است نظراتان را در جدول ذیل بنویسید. بله خیر

ردیف	عنوان توانایی و مطالب تئوری	کارگاه آموزشی	زمان		وسایل و تجهیزات
			نظری	عملی	

۷- آیا شرایط مربوط به میزان تجربه و تحصیلات مربیان برای تدریس در دوره آموزشی مناسب است؟

در صورتیکه پاسخ منفی است موارد دیگر را مرقوم فرمایید. بله خیر

۸- در صورتیکه نظرات و پیشنهاداتی دارید که می تواند ما را در بهبود برنامه های آموزشی کمک و یاری نماید آنرا مرقوم فرمایید.

آدرس: لطفاً پس از پاسخ به سئوالات، پرسشنامه را در اختیار مجری قرار دهید.

کد:

پرسشنامه نظرخواهی از استاندارد آموزشی

بخش دوم: ویژه کارآموزان دوره

کارآموز محترم پرسشنامه حاضر بمنظور گردآوری نظرات شما جهت بهبود شرایط آموزشی و اصلاح استانداردهای آموزشی تهیه شده است لطفاً با ارائه پاسخ دقیق ما را در جهت اصلاح کاستی‌ها یاری نمائید.

مشخصات:

میزان سواد:..... شغل:.....

شهرستان یا روستای محل زندگی:.....

۱- تا چه حد مطالبی را که در طول این دوره، آموزش داده شد قبلاً می‌دانستید؟

کم متوسط زیاد خیلی زیاد

۲- موضوعات و مطالبی که در طول این دوره آموزش داده شد، تا چه اندازه درارتباط با مسائل شغلتان بوده است؟

کم متوسط زیاد خیلی زیاد

۳- بنظر شما آیا وسایل و ابزار آموزشی بکارگرفته شده در طول دوره، کافی و مناسب بوده است؟

بله خیر

۴- آیا ساعات مربوط به انجام آموزشهای عملی برای یادگیری شما کافی بوده است؟

بله خیر

۵- آیا در طول این دوره، بازدید علمی داشته‌اید؟

بله خیر

در صورتیکه پاسخ مثبت است، لطفاً بفرمایید این بازدید برای شما تا چه اندازه مفید بود.

کم متوسط زیاد خیلی زیاد

کد :

۶- اگر جهادسازندگی دوره دیگری را در ارتباط با شغلستان برگزار نماید آیا شما مایل هستید در آن دوره شرکت کنید؟

بله خیر

۷- در صورتیکه پیشنهاد یا انتقادی در مورد اجرای دوره دارید آنرا بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

لطفاً بعد از اینکه سئوالات را پاسخ دادید، پرسشنامه را در اختیار مجری دوره قرار دهید.

کد:

پرسشنامه نظرخواهی از استاندارد آموزشی

بخش سوم: ویژه مجریان آموزشی

مجری محترم پرسشنامه حاضر بمنظور گردآوری نظرات شما جهت بهبود شرایط آموزشی و اصلاح استانداردهای آموزشی تهیه شده است لطفاً با ارائه پاسخ دقیق ما را در جهت اصلاح کاستی‌های یاری نمائید.

مشخصات مجری:

مدرک تحصیلی: رشته تحصیلی:

مسئولیت: شهرستان محل خدمت:

۱ - بنظر شما میزان استقبال روستاییان، بهره‌برداران و تولیدکنندگان جهت ثبت‌نام در این دوره تا چه حد است؟

کم متوسط زیاد خیلی زیاد

در هر صورت دلایل آنرا مرقوم فرمایید.

.....
.....

۲ - بنظر شما آیا شرایط شرکت در دوره و مشخصات کارآموزان در استاندارد مناسب است؟

خیر بله

در صورتیکه پاسخ منفی است مواردی که باید اضافه و یا حذف شود، بنویسید.

.....
.....

کد:

۳- بنظر شما آیا وسایل و تجهیزات آموزشی پیش بینی شده در استاندارد قابل دسترسی بوده است؟

بله خیر

در صورتیکه پاسخ منفی است مواردی که باید مورد توجه برنامه ریزان آموزشی قرار گیرد را ذکر نمایید.

.....

.....

۴- بنظر شما آیا مشخصات کادر آموزشی (مربیان) پیش بینی شده در استاندارد مناسب است؟

بله خیر

در صورتیکه پاسخ منفی است دلایل آنرا بیان نمایید.

.....

.....

۵- لطفاً بفرمایید برای اجرای این دوره با چه مشکلاتی مواجه بودید؟

.....

.....

.....

۶- چنانچه پیشنهاد یا انتقادی در مورد هر یک از عناوین مندرج در استاندارد دارید مرقوم نمایید.

.....

.....

.....

لطفاً بعد از تکمیل پرسشنامه آنرا به مدیریت ترویج و مشارکت مردمی (اداره آموزش روستایان)

عودت فرمایید.